

Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2023/2024

Etap rejonowy

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **40 zadań** zamkniętych. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi**.

W przypadku pomyłki błędnej odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

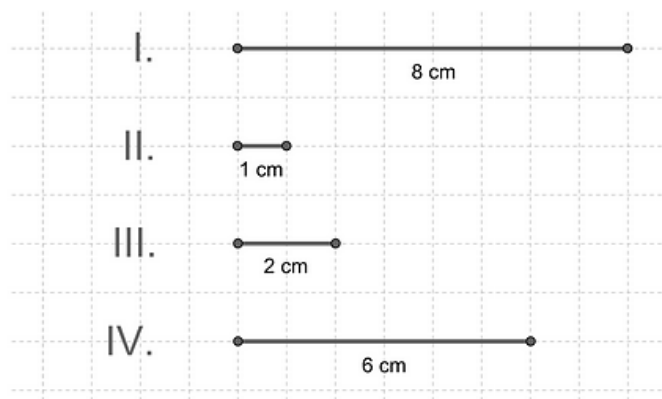
Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

Na rozwiązanie zadań masz **90 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Rysunek przedstawia cztery ponumerowane odcinki o podanych długościach.

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

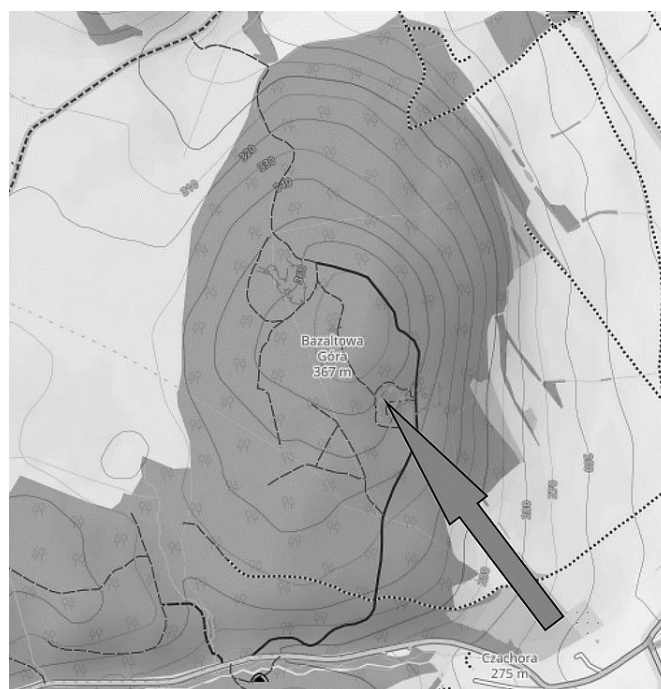
Odcinek o numerze III narysowany jest w skali 1:1. Wskaż numer odcinka, który został narysowany w skali 1:2.

- A. Rysunek IV.
- B. Rysunek III.
- C. Rysunek II.
- D. Rysunek I.

Zadanie 2. (0-1 pkt)

Rysunek poziomicowy przedstawia jedną z form rzeźby terenu. Jest to:

- A. przełęcz.
- B. wzngórze.
- C. kotlina.
- D. wąwóz.

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Igła magnetyczna kompasu zawsze jest równoległa do kierunków:

- A. północ – wschód.
- B. północ – południe.
- C. południe – zachód.
- D. południe – wschód.

Zadanie 4. (0-1 pkt)

Nauczyciel polecił uczniom, aby narysowali w swoich zeszytach szkolne boisko w skali 1:1000.

Wskaż poprawnie zapisaną skalę mianowaną, którą uczniowie zapisali pod planem boiska.

- A. 1 cm – 1 m.
- B. 1 cm – 100 m.
- C. 1 cm – 10 m.
- D. 1 cm – 1000 m.

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia:

- A. przełęcz.
- B. wąwóz.
- C. dolinę.
- D. kotlinę.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

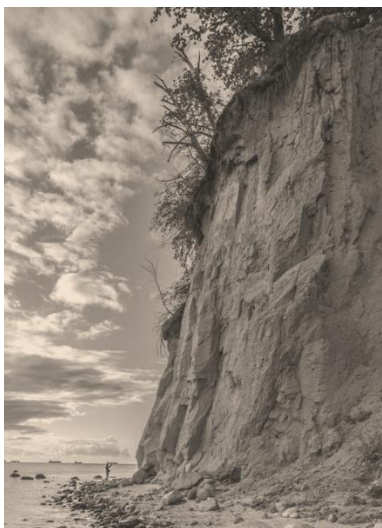
Marek wyznaczył kierunek marszu przez las do leśniczówki odczytując azymut marszu o wartości 315° . W jakim kierunku będzie on wędrował?

- A. Na północny zachód.
- B. Na południowy wschód.
- C. Na północny wschód.
- D. Na południowy zachód.

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Zdjęcia prezentują wybrane krajobrazy Polski. Wskaż krajobraz nadmorski.

A.

B.

C.

D.

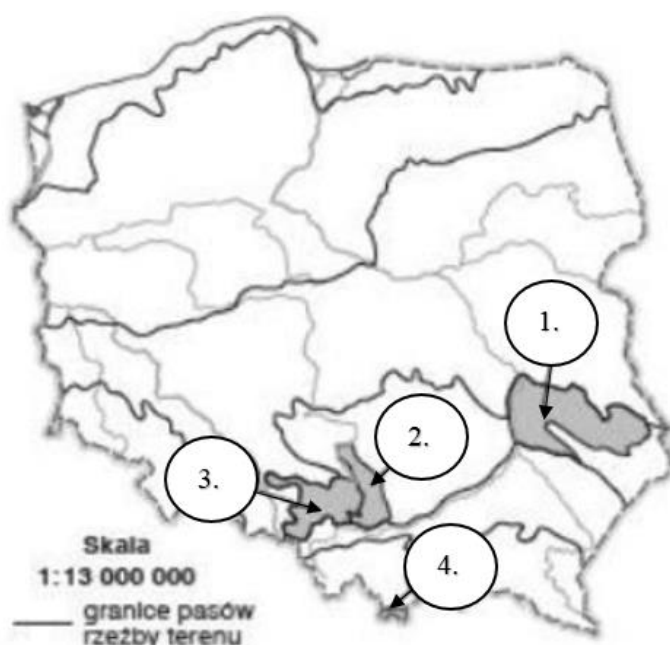
Zadanie 8. (0-1 pkt)

Wybierz tę cechę, która nie charakteryzuje rzeźby powierzchni Polski.

- A. Pasowość rzeźby, czyli równoleżnikowy jej układ.
- B. Nachylenie obszaru z południowego wschodu ku północnemu zachodowi.
- C. Przewaga nizin.
- D. Przewaga wyżyn.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

Na mapie zaznaczono położenie wybranych krain geograficznych w Polsce na tle głównych pasów rzeźby.

Wskaż odpowiedź, w której prawidłowo zapisano legendę mapy.

- A. 3-Nizina Śląska, 2-Wyżyna Krak.-Częstochowska, 1- Rostocze, 4-Tatry.
- B. 3-Wyżyna Śląska, 2-Góry Świętokrzyskie, 1-Wyżyna Lubelska, 4-Tatry.
- C. 3-Wyżyna Śląska, 2-Góry Świętokrzyskie, 1-Wyżyna Lubelska, 4-Bieszczady.
- D. 3-Wyżyna Śląska, 2-Wyżyna Krak.-Częstochowska, 1- Wyżyna Lubelska, 4-Tatry.

Zadanie 10. (0-1 pkt)

„Obszar ten obejmuje ujście najdłuższej rzeki Polski z depresją w okolicach Elbląga. Jest to równinna kraina powstała w wyniku osadzania nanosów rzeki w płytkiej zatoce morskiej. W rozległej delcie tej rzeki powstały żyzne gleby – mady.”

Której krainy geograficznej dotyczy ten opis?

- A. Pojezierza Pomorskiego.
- B. Niziny Szczecińskiej.
- C. Pobrzeża Słowińskiego.
- D. Żuław Wiślanych.

Zadanie 11. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia rozmieszczenie polskich parków narodowych.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego zlokalizowano:

- A. jeden Park Narodowy.
- B. dwa Parki Narodowe.
- C. trzy Parki Narodowe.
- D. cztery Parki Narodowe.

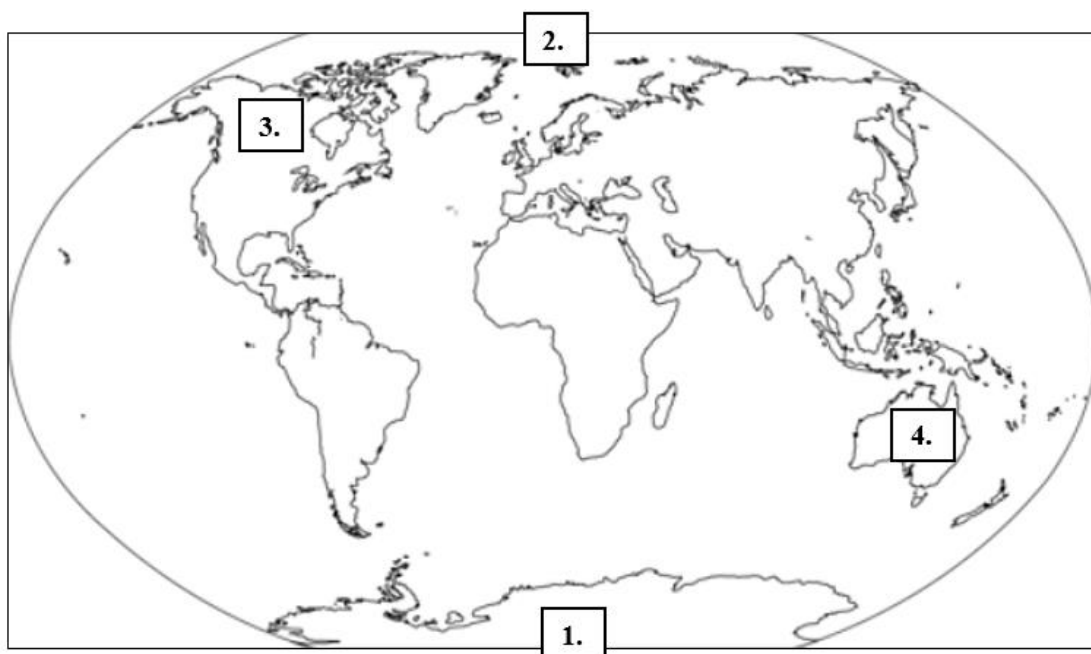
Zadanie 12. (0-1 pkt)

Wskaż nazwisko polskiego badacza, podróżnika i naukowca, który przyczynił się do poznania Syberii.

- A. Benedykt Dybowski.
- B. Ignacy Domeyko.
- C. Edmund Strzelecki
- D. Henryk Arctowski.

Zadanie 13. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia rozmieszczenie lądów i oceanów na Ziemi.

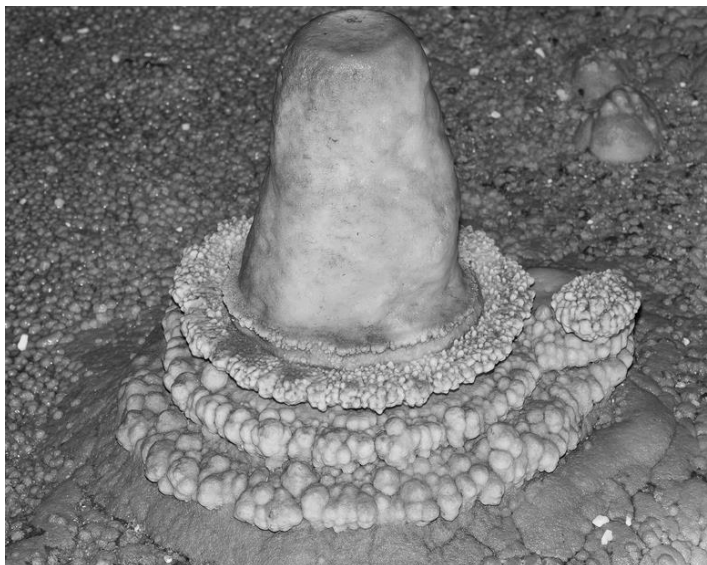
Odpowiedz, jakim numerem oznaczono Arktykę.

- A. Numerem 1.
- B. Numerem 2.
- C. Numerem 3.
- D. Numerem 4.

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia jedną z form naciekowych rzeźby krasowej. Jest to:

- A. stalaktyt.
- B. stalagnat.
- C. stalagmit.
- D. draperia.

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Latem w Bieszczadach dzień jest krótszy niż w Gdyni o ponad jedną godzinę, co wynika z położenia Bieszczad:

- A. w strefie czasu wschodnioeuropejskiego.
- B. na wschód od Gdyni.
- C. na obszarze o większych wysokościach n.p.m.
- D. w niższych szerokościach geograficznych.

Zadanie 16. (0-1 pkt)

Wskaż zdanie prawdziwe, które dotyczy ptaków przylatujących na obszary tundry.

- A. Ptaki przylatują na okres zimy, aby uniknąć drapieżników.
- B. Ptaki przylatują, aby skorzystać z obfitości owadów i pokarmu roślinnego w okresie letnim.
- C. Ptaki przylatują na okres zimy, aby uniknąć upałów.
- D. Żadne ptaki nie przylatują na obszary tundry, ponieważ jest tam bardzo zimno.

Zadanie 17. (0-1 pkt)

Zdjęcia prezentują formy rzeźby powierzchni Ziemi. Wskaż formę powstałą w wyniku erozyjnej działalności wiatru.

A.

B.

C.

D.

Zadanie 18. (0-1 pkt)

Geograficzne czynniki klimatotwórcze dzielimy na trzy podstawowe grupy. Wskaż prawidłowy podział tych grup.

- A. Czynniki ciepłe, zimne i przejściowe.
- B. Czynniki antropogeniczne i naturalne.
- C. Czynniki strefowe, astrefowe i wynikające z działalności człowieka.
- D. Czynniki lądowe, oceaniczne i wysokogórskie.

Zadanie 19. (0-1 pkt)

Na podstawie danych zamieszczonych w tabeli oblicz średnią roczną temperaturę powietrza w Moskwie i wskaż prawidłową odpowiedź,

Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura powietrza (°C)	-9,3	-7,7	-2,2	5,8	13,1	16,6	18,2	16,4	11,0	5,1	-1,2	-6,1
Suma opadów (mm)	42	36	34	44	51	75	94	77	65	59	58	56

- A. 25,5°C
- B. 4,98°C
- C. 8,9°C
- D. 13,75°C

Zadanie 20. (0-1 pkt)

Zaznacz ciało niebieskie, na którym stanął człowiek.

- A. Mars.
- B. Księżyc.
- C. Wenus.
- D. Jowisz.

Zadanie 21. (0-1 pkt)

Obserwator widzi Gwiazdę Polarną pod kątem 30° (dokładność pomiaru wynosi 1°). Może znajdować się on:

- A. w Witebsku (55°11'N, 30°10'E).
- B. w Ołokminsku (60°23'N, 120°26'E).
- C. w Nowym Orleanie (29°58'N, 90°04'W).
- D. w Durbanie (29°51'S, 31°02' E).

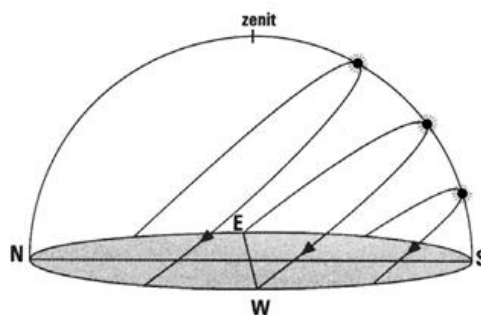
Zadanie 22. (0-1 pkt)

Oblicz różnicę czasu słonecznego pomiędzy Katowicami (19°E), a Bangkokiem ($100^{\circ}30'\text{E}$).
Wskaż prawidłową odpowiedź.

- A. 6 godzin 26 minut.
- B. 5 godzin 26 minut.
- C. 5 godzin 24 minuty.
- D. 4 godziny 24 minuty.

Zadanie 23. (0-1 pkt)

Rysunek przedstawia widomą wędrówkę Słońca w dniach równonocy i przesilen nad horyzontem obserwatora w pewnym miejscu na kuli ziemskiej.

Wskaż błędny opis dotyczący położenia Słońca w momencie górowania nad horyzontem obserwatora znajdującego się w umiarkowanych szerokościach geograficznych na półkuli północnej.

- A. 22 czerwca Słońce góruje najwyżej nad horyzontem.
- B. Słońce wschodzi na wschodzie i zachodzi na zachodzie w dniu 21 marca.
- C. 23 września Słońce wschodzi i zachodzi w tym samym miejscu, co w dniu 21 marca.
- D. Słońce góruje na linii horyzontu w dniu 22 grudnia.

Zadanie 24. (0-1 pkt)

Spośród podanych poniżej elementów siatki geograficznej wybierz ten, na którym nie trzeba podawać oznaczenia kierunku przy odczytywaniu długości geograficznej.

- A. Równik.
- B. Południk 170° .
- C. Równoleżnik 90° .
- D. Południk 0° .

Zadanie 25. (0-1 pkt)

Temperatura powietrza spada wraz ze wzrostem wysokości bezwzględnej. Oblicz, jaka jest temperatura powietrza na szczycie góry, na wysokości 1600 m n.p.m., gdy u jej podnóża, na wysokości 400 m n.p.m., jest 8°C. Przyjmij spadek o 0,6°C/100 m.

- A. Na szczycie jest 3°C.
- B. Na szczycie jest –3°C.
- C. Na szczycie jest 0,8°C.
- D. Na szczycie jest –0,8°C.

Zadanie 26. (0-1 pkt)

W tabeli przedstawiono dane dotyczące migracji zewnętrznych w Polsce w latach 2003 – 2007.

Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Imigracja (tys.)	7,0	9,5	9,3	10,8	15,0
Emigracja (tys.)	20,8	18,9	22,2	46,9	35,5

Na podstawie: Rocznik demograficzny, Warszawa 2014, s.32-33.

Różnica wielkości salda migracji w Polsce pomiędzy rokiem 2003, a 2006 była spowodowana:

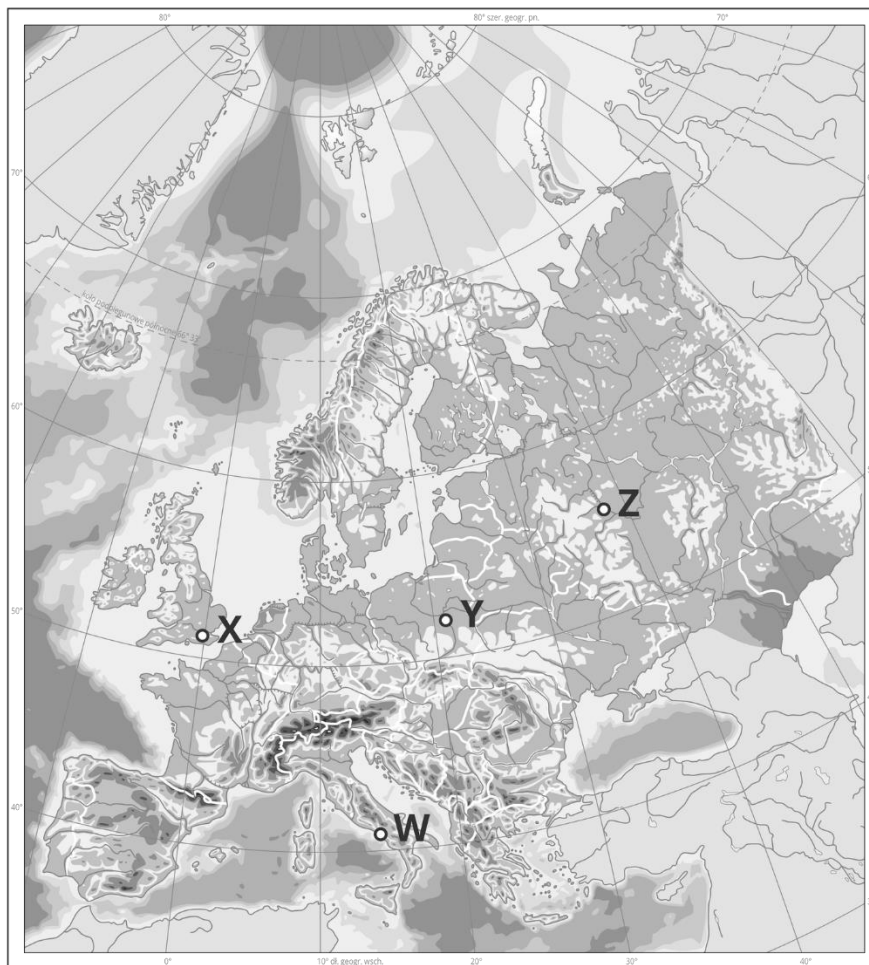
- A. przystąpieniem Polski do NATO.
- B. otwarciem zagranicznych rynków pracy dla Polaków.
- C. repatriacjami Polaków zza wschodniej granicy.
- D. rozwojem przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce.

Zadanie 27. (0-1 pkt)

Łacina jest jednym z języków urzędowych państwa będącego europejską enklawą. Wskaż nazwę tego państwa.

- A. San Marino.
- B. Lichtenstein.
- C. Andora.
- D. Watykan.

Mapa do zadań 28 i 29.

Źródło: Wydawnictwo Edukacyjne Wiking.

Zadanie 28. (0-1 pkt)

Spośród zaznaczonych na mapie stacji wskaż tę, na której występuje najmniejsza roczna amplituda średnich miesięcznych temperatur powietrza.

- A. Stacja Z.
- B. Stacja X.
- C. Stacja Y.
- D. Stacja W.

Zadanie 29. (0-1 pkt)

Spośród zaznaczonych na mapie stacji wskaż tę, na której klimatyczne lato, tj. okres z temperaturą powietrza powyżej 15°C, trwa najdłużej.

- A. Stacja W.
- B. Stacja X.
- C. Stacja Z.
- D. Stacja Y.

Zadanie 30. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia kraje powstałe w wyniku rozpadu Jugosławii.

Wskaż zdanie, które nie jest prawdziwe.

- A. Słowenia jako pierwsza z dawnych republik Jugosławii została członkiem Unii Europejskiej i NATO.
- B. Rozpad Jugosławii rozpoczął się w 1991 roku, gdy dwie jako pierwsze (Słowenia i Macedonia) z sześciu republik ogłosiły niepodległość.
- C. Do strefy Euro należy Słowenia i Chorwacja.
- D. Macedonia Północna w roku 2020 została członkiem NATO i jest czwartym krajem z grupy dawnych republik Jugosławii należącym do tego Paktu.

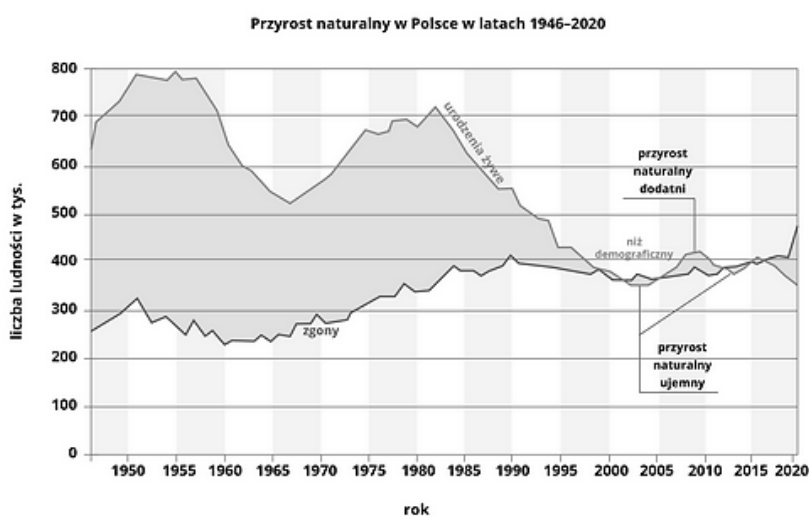
Zadanie 31. (0-1 pkt)

Wskaż formę rzeźby, która nie powstała w wyniku działalności lodowców górskich w Tatrach.

- A. Doliny U-kształtne.
- B. Sandry.
- C. Cyrki polodowcowe.
- D. Moreny boczne.

Zadanie 32. (0-1 pkt)

Przeanalizuj poniższy wykres.

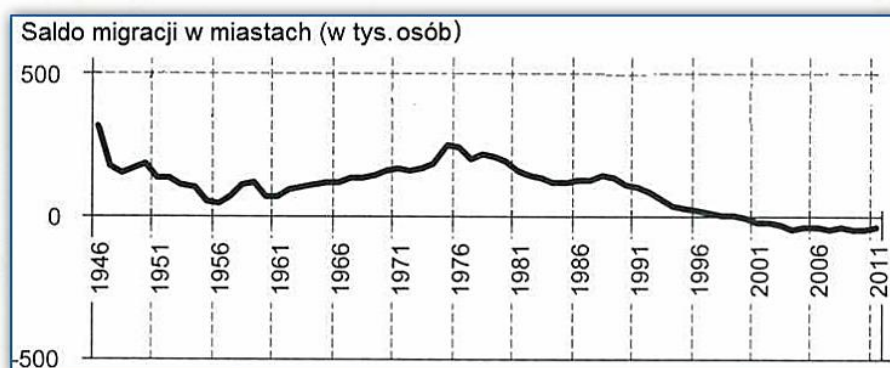
Przyrost naturalny w Polsce w latach 1946-2020 (źródło danych: GUS)
Źródło: Dariusz Adryan, licencja: CC BY-SA 3.0.

Wskaż zdanie, które zawiera błędne stwierdzenie.

- A. Przed 2000 rokiem mieliśmy w Polsce powojennej ujemny przyrost naturalny.
- B. Od roku 2015 ujemny przyrost naturalny w Polsce się zwiększa.
- C. Największy przyrost naturalny przypada na lata powojennego wyżu demograficznego.
- D. Niż demograficzny przypada na przełom XX i XXI wieku.

Zadanie 33. (0-1pkt.)

Wykres przedstawia saldo migracji wewnętrznych w Polsce pomiędzy miastem i wsią.

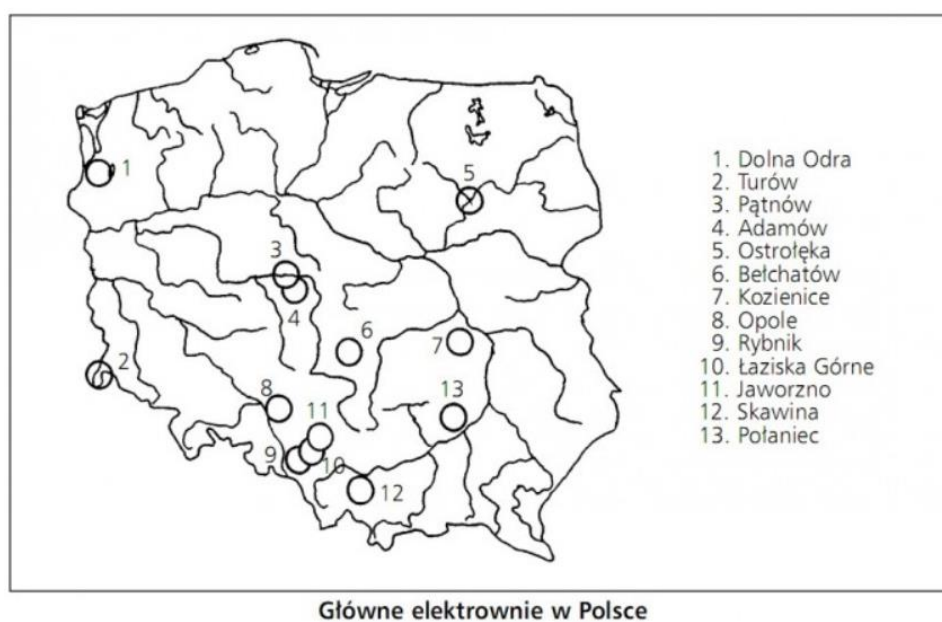

Spośród wymienionych lat, wskaż rok, w którym saldo migracji na wsi było dodatnie.

- A. 1956 r.
- B. 1976 r.
- C. 1990 r.
- D. 2005 r.

Zadanie 34. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia rozmieszczenie głównych elektrowni w Polsce.

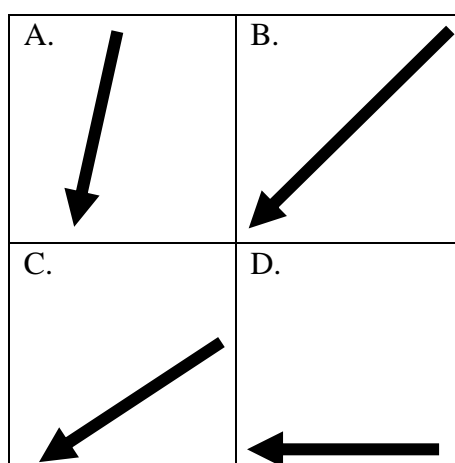

Elektrownia Dolna Odra uzyskuje energię elektryczną:

- A. w wyniku spalania węgla brunatnego.
- B. wykorzystując energię spadku wód rzeki Odry.
- C. wykorzystując energię wiatru.
- D. w wyniku spalania węgla kamiennego.

Zadanie 35. (0-1 pkt)

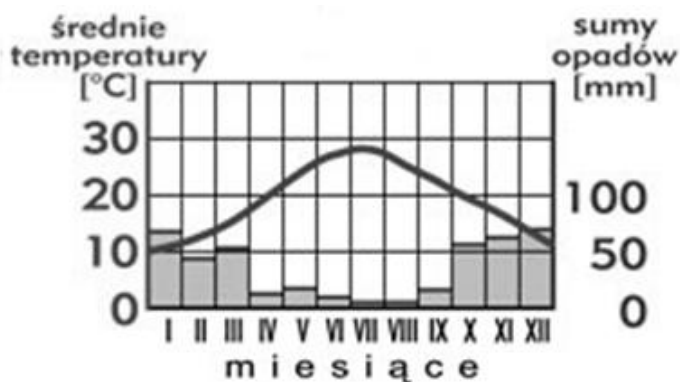
Na którym z przedstawionych poniżej rysunków kąt padania promieni słonecznych odpowiada największemu nasłonecznieniu?

Zadanie 36. (0-1 pkt)

Klimatogram przedstawia rozkład miesięcznych średnich temperatur i miesięcznych sum opadów w jednej ze stolic europejskich. Dla której ze stolic europejskich będą to typowe składniki klimatu.

- A. Londyn.
- B. Paryż.
- C. Mińsk.
- D. Ateny.

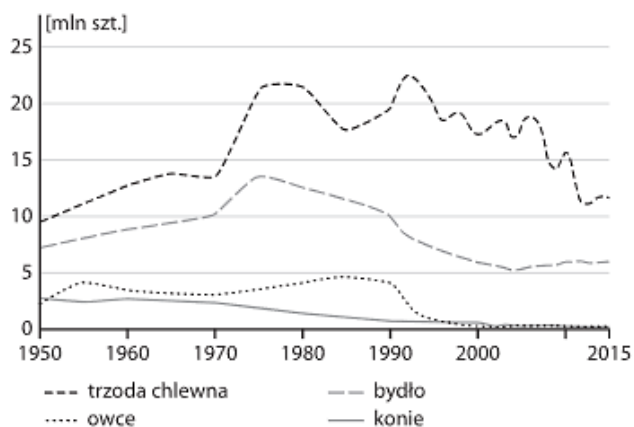
Zadanie 37. (0-1 pkt)

Z wymienionych poniżej krajów wskaż ten, w którym procentowy udział energii jądrowej w ogólnej ilości energii elektrycznej jest największy.

- A. Niemcy.
- B. Francja
- C. Belgia
- D. Węgry

Zadanie 38. (0-1 pkt)

Na podstawie wykresu wskaż zdanie zawierające prawdziwe informacje.

- A. Pogłowie koni utrzymuje się na poziomie 3 mln sztuk.
- B. Pogłowie bydła w 2015 r. wynosiło ok.6 mln.szt.
- C. Owce są coraz liczniej hodowanymi zwierzętami gospodarskimi.
- D. Wielkość pogłowia trzody chlewnej w ostatnich 25 latach nieznacznie się waha.

Zadanie 39. (0-1 pkt)

Kraina geograficzna o najdłuższym okresie wegetacyjnym w Polsce, trwającym około 220 dni, to:

- A. Wyżyna Lubelska.
- B. Nizina Mazowiecka.
- C. Nizina Śląska.
- D. Żuławy Wiślane.

Zadanie 40. (0-1 pkt)

W XX w. doszło do zniszczenia lasów iglastych regla górnego w Górach Izerskich i Karkonoszach. Obecnie próbuje się przywrócić lasy do pierwotnego stanu, ale proces ten potrwa jeszcze wiele lat.

Zaznacz główną przyczynę zniszczenia lasów iglastych w Górach Izerskich i Karkonoszach.

- A. Wycinanie lasów pod osadnictwo i budowę dróg.
- B. Nadmierny wyrąb drzew z powodu rozwoju gospodarki rolnej.
- C. Dynamiczny rozwój budownictwa turystycznego na stokach gór.
- D. Duża emisja SO_2 i tlenków azotu przez przemysł na pograniczu Polski.